

Executive Summary

Στρατηγικό και Επιχειρησιακό Σχέδιο Ανάπτυξης 2023-2027

Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας

ΚΟΖΑΝΗ, ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2025

Το παρόν Executive Summary αποτυπώνει συνοπτικά τους βασικούς άξονες του επικαιροποιημένου Στρατηγικού και Επιχειρησιακού Σχεδίου Ανάπτυξης του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας για την περίοδο 2023–2027. Το Σχέδιο αυτό αποσκοπεί στην ενίσχυση του ρόλου του Ιδρύματος ως κόμβου καινοτομίας, αριστείας και περιφερειακής ανάπτυξης.

1. Γενική Παρουσίαση του Ιδρύματος

Το Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας (Π.Δ.Μ.) ιδρύθηκε το 2003 και λειτουργεί ως Ν.Π.Δ.Δ. πλήρως αυτοδιοικούμενο, υπαγόμενο στην εποπτεία του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού. Μετά την ένταξη του Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (ΤΕΙ) Δυτικής Μακεδονίας το 2019, το Π.Δ.Μ. αναδιοργανώθηκε ριζικά, αναπτύσσοντας ισχυρότερη ακαδημαϊκή, ερευνητική και κοινωνική ταυτότητα.

Σήμερα, το Πανεπιστήμιο λειτουργεί με 7 Σχολές και 21 Τμήματα, απλωμένα σε πέντε πόλεις της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας: Κοζάνη, Φλώρινα, Καστοριά, Πτολεμαΐδα και Γρεβενά. Η δομή αυτή του επιτρέπει να συμβάλλει ουσιαστικά στην περιφερειακή ανάπτυξη, λειτουργώντας ταυτόχρονα ως μοχλός επιστημονικής, πολιτιστικής και οικονομικής εξέλιξης της περιοχής. Διαθέτει 21 Προγράμματα Προπτυχιακών Σπουδών, 37 Μεταπτυχιακά και 20 Διδακτορικά Προγράμματα, με συνολικό φοιτητικό πληθυσμό άνω των 19.000 φοιτητών.

Η ανάπτυξη του Π.Δ.Μ. τα τελευταία χρόνια είναι ραγδαία. Το Ίδρυμα συμμετέχει σε διεθνή ερευνητικά προγράμματα, καταγράφει ενίσχυση των χρηματοδοτικών του δυνατοτήτων μέσω του ΕΛΚΕ και προωθεί τη διασύνδεση με την αγορά εργασίας μέσω του Γραφείου Διασύνδεσης και της Δομής Απασχόλησης και Σταδιοδρομίας. Το Πανεπιστήμιο μετεξελίσσεται σε **ευρωπαϊκό και μεσογειακό hub** εστιάζοντας στρατηγικά στη σύνδεση της ακαδημαϊκής λειτουργίας με την πράσινη καινοτομία, τον ψηφιακό μετασχηματισμό, την αειφορία και τη διεθνοποίηση.

Ταυτόχρονα, διαδραματίζει **κομβικό ρόλο στη Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας**, συμβάλλοντας ενεργά στην αλλαγή του παραγωγικού μοντέλου της περιοχής προς μια βιώσιμη και πράσινη οικονομία. Με την στρατηγική σημασία συμμετοχή του σε εμβληματικά έργα όπως η Ζώνη Καινοτομίας Δυτικής Μακεδονίας και το Πράσινο Κέντρο Δεδομένων, ενισχύει την τοπική οικονομία προσελκύοντας επενδύσεις.

Το Π.Δ.Μ. οραματίζεται τον μετασχηματισμό του σε ένα διεθνώς αναγνωρισμένο κέντρο πράσινης αριστείας και περιφερειακής ανάπτυξης. Με σταθερή προσήλωση σε αξίες όπως η κοινωνική δικαιοσύνη, η ποιότητα και η βιωσιμότητα, το Ίδρυμα επιδιώκει να διαμορφώσει ένα σύγχρονο, φιλικό και παραγωγικό περιβάλλον για φοιτητές, ακαδημαϊκούς και ερευνητές, που ανταποκρίνεται τόσο στις τοπικές όσο και στις παγκόσμιες προκλήσεις της εποχής μας.

2. Εσωτερική Ανάλυση: Δομή, Φοιτητικός Πληθυσμός, Υποδομές

Η εσωτερική ανάλυση του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας αποτυπώνει τη δομή, τις λειτουργίες και τα χαρακτηριστικά που συγκροτούν τη φυσιογνωμία του ως ακαδημαϊκού οργανισμού. Η οργανωτική και ακαδημαϊκή του διάρθρωση περιλαμβάνει επτά (7) Σχολές: Πολυτεχνική, Οικονομικών

Επιστημών, Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών, Θετικών Επιστημών, Καλών Τεχνών, Επιστημών Υγείας και Γεωπονικών Επιστημών, οι οποίες στεγάζουν συνολικά 21 Τμήματα.

Οι κύκλοι σπουδών περιλαμβάνουν:

- **Προπτυχιακό επίπεδο (Α' Κύκλος):** 21 προγράμματα, εκ των οποίων 3 ξενόγλωσσα.
- **Μεταπτυχιακό επίπεδο (Β' Κύκλος):** 37 ενεργά ΠΜΣ, υψηλής εξειδίκευσης.
- **Διδακτορικό επίπεδο (Γ' Κύκλος):** 20 προγράμματα με έμφαση στην παραγωγή νέας γνώσης.

Ο φοιτητικός πληθυσμός ακολουθεί αυξητική τάση, αγγίζοντας τους 19.234 φοιτητές τον Δεκέμβριο 2024. Από αυτούς, 14.319 φοιτούν σε προπτυχιακό επίπεδο, 4.423 σε μεταπτυχιακό και 492 εκπονούν διδακτορική διατριβή. Η κατανομή ανά Σχολή καταδεικνύει ιδιαίτερη συγκέντρωση προπτυχιακών φοιτητών στη Σχολή Οικονομικών Επιστημών και διδακτορικών στην Πολυτεχνική Σχολή, λόγω της σύνδεσης των τεχνικών επιστημών με ερευνητική δραστηριότητα υψηλής έντασης.

Οι πανεπιστημιακές υποδομές αναπτύσσονται δυναμικά. Το Π.Δ.Μ. διαθέτει 67 ιδιόκτητες εγκαταστάσεις και δύο κεντρικές πανεπιστημιουπόλεις στην περιοχή της ΖΕΠ και στα Κοίλα Κοζάνης. Οι φοιτητικές υποδομές περιλαμβάνουν εστίες (521 διαθέσιμες κλίνες), εστιατόρια, βιβλιοθήκες, χώρους άθλησης και πολιτιστικών δράσεων. Η φοιτητική μέριμνα οργανώνεται με κοινωνικά και ακαδημαϊκά κριτήρια, ενώ ενισχύεται μέσω δράσεων ψυχοκοινωνικής υποστήριξης και καθοδήγησης σταδιοδρομίας.

Η διασπορά των Τμημάτων σε πέντε πόλεις ενισχύει την παρουσία του Ιδρύματος στην Περιφέρεια και δημιουργεί συνέργειες με τις τοπικές κοινωνίες και οικονομίες. Ταυτόχρονα, η λειτουργία ψηφιακών υπηρεσιών υψηλής ποιότητας, δύο κέντρων δεδομένων και η ενσωμάτωση τεχνολογιών αιχμής υποστηρίζουν τη λειτουργική συνοχή και τον ακαδημαϊκό μετασχηματισμό.

Η ενίσχυση των υποδομών, η φοιτητοκεντρική προσέγγιση και η συνεχής αναβάθμιση της ποιότητας των σπουδών αποτελούν βασικά στοιχεία της στρατηγικής εσωτερικής ανάπτυξης του Ιδρύματος.

3. Έρευνα, Καινοτομία και Εξωστρέφεια

Η έρευνα και η καινοτομία αποτελούν στρατηγικούς άξονες ανάπτυξης του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας και συνδέονται άμεσα με τη διεθνοποίηση και την εξωστρέφειά του. Το Π.Δ.Μ. επενδύει σταθερά στην ερευνητική του αποστολή, στηρίζοντας τη βασική και εφαρμοσμένη έρευνα, ενθαρρύνοντας τη διεπιστημονικότητα και ενισχύοντας την κοινωνική και οικονομική ανταποδοτικότητα των επιστημονικών αποτελεσμάτων.

Η ερευνητική του δραστηριότητα παρουσιάζει σταθερά ανοδική πορεία. Στην πενταετία 2019–2024 παρατηρείται υπερδιπλασιασμός των ετήσιων δημοσιεύσεων σε διεθνή περιοδικά και αύξηση της χρηματοδότησης μέσω ευρωπαϊκών και εθνικών έργων. Συνολικά, περισσότερα από 700 ερευνητικά έργα διαχειρίζονται ετησίως μέσω του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (ΕΛΚΕ), με ετήσιο προϋπολογισμό που υπερβαίνει τα 15 εκατομμύρια ευρώ.

Το Πανεπιστήμιο διαθέτει 57 θεσμοθετημένα εργαστήρια και το Πανεπιστημιακό Κέντρο Έρευνας και Καινοτομίας «ΠΑΚΕΚ - ΤΗΜΕΝΟΣ», με 9 Ινστιτούτα που καλύπτουν από το περιβάλλον και την ενέργεια έως τις ανθρωπιστικές επιστήμες, την πολιτιστική κληρονομιά και την πολιτική προστασία. Τα

Ινστιτούτα αυτά υποστηρίζουν την περιφερειακή στρατηγική βιώσιμης ανάπτυξης και συνεισφέρουν στην επιστημονική εξειδίκευση της μεταλλγνητικής μετάβασης στη Δυτική Μακεδονία.

Στο πεδίο της καινοτομίας, το Π.Δ.Μ. πρωτοστατεί στην αξιοποίηση της εφαρμοσμένης έρευνας, μέσω της δημιουργίας Μονάδας Μεταφοράς Τεχνολογίας και της ενεργής υποστήριξης εταιρειών τεχνοβλαστών (spin-offs). Ήδη λειτουργούν περισσότερες από δέκα τέτοιες επιχειρήσεις, αξιοποιώντας την επιστημονική γνώση των ερευνητών του Ιδρύματος και ενισχύοντας την επιχειρηματικότητα στην Περιφέρεια.

Η εξωστρέφεια καλλιεργείται συστηματικά με τη συμμετοχή σε διεθνή δίκτυα, την ίδρυση ξενόγλωσσων προγραμμάτων σπουδών, τη συνεργασία με φορείς του εξωτερικού και την προσέλκυση ερευνητών και υποψήφιων διδακτόρων από άλλες χώρες. Παράλληλα, προωθείται η διπλή επίβλεψη διδακτορικών διατριβών με πανεπιστήμια του εξωτερικού.

Στόχος του Π.Δ.Μ. είναι να καταστεί σημείο αναφοράς στην ευρύτερη περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης ως κόμβος πράσινης καινοτομίας, έρευνας αιχμής και κοινωνικά ανταποδοτικής επιστημονικής γνώσης.

4. Ανάλυση Εξωτερικού Περιβάλλοντος & SWOT

Το Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας λειτουργεί μέσα σε ένα πολυσύνθετο και συνεχώς μεταβαλλόμενο εξωτερικό περιβάλλον. Η στρατηγική του ανάπτυξη οφείλει να λαμβάνει υπόψη τις κοινωνικοοικονομικές εξελίξεις, τις τεχνολογικές καινοτομίες, τις δημογραφικές προκλήσεις, καθώς και τις απαιτήσεις του ευρωπαϊκού και διεθνούς πλαισίου για την Ανώτατη Εκπαίδευση.

Σε επίπεδο μακροπεριβάλλοντος, το Π.Δ.Μ. καλείται να προσαρμοστεί:

- στην **κλιματική κρίση** και την αναγκαιότητα για πράσινη μετάβαση,
- στον **Ψηφιακό μετασχηματισμό** της παιδείας και της δημόσιας διοίκησης,
- στην **εντεινόμενη διεθνοποίηση** της ακαδημαϊκής γνώσης,
- στη **δημογραφική γήρανση**, η οποία επηρεάζει άμεσα τον αριθμό των νεοεισερχόμενων φοιτητών,
- αλλά και σε **γεωπολιτικές αβεβαιότητες** που αναδύονται στην περιοχή των Βαλκανίων και της ΝΑ Ευρώπης.

Το Πανεπιστήμιο αξιοποιεί τη μέθοδο SWOT για την αποτύπωση της θέσης του:

Δυνατά σημεία (Strengths):

- Σύγχρονη, ευέλικτη ακαδημαϊκή δομή με ποικιλία γνωστικών αντικειμένων.
- Ισχυρή σύνδεση με την περιφέρεια και αναπτυξιακή στόχευση.
- Αυξανόμενη συμμετοχή σε ερευνητικά έργα και διεθνείς συνεργασίες.
- Σύγχρονες υποδομές και διπλά data centers.
- Εστίαση σε πράσινη καινοτομία, διεθνοποίηση, εφαρμοσμένη έρευνα.

Αδυναμίες (Weaknesses):

- Υποστελέχωση σε διδακτικό και διοικητικό προσωπικό.
- Γεωγραφική διασπορά που επιβαρύνει τη διοικητική ενοποίηση.
- Περιορισμοί στη χρηματοδότηση υποδομών και φοιτητικής μέριμνας.
- Ανάγκη ενίσχυσης της φοιτητικής ελκυστικότητας και απορρόφησης αποφοίτων.

Ευκαιρίες (Opportunities):

- Πόροι από το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και προγράμματα ΕΣΠΑ 2021–2027.
- Διεύρυνση διεθνών συνεργασιών και ανάπτυξη νέων ξενόγλωσσων Π.Μ.Σ.
- Προώθηση διπλών και κοινών πτυχίων.
- Συμμετοχή σε εθνικά και ευρωπαϊκά clusters καινοτομίας.
- Ψηφιοποίηση ακαδημαϊκών και διοικητικών λειτουργιών.

Απειλές (Threats):

- Διογκούμενος ανταγωνισμός από πανεπιστήμια του εσωτερικού και του εξωτερικού.
- Αστάθεια στη δημόσια χρηματοδότηση.
- Δημογραφική κάμψη και φοιτητική αποδυνάμωση της περιφέρειας.
- Τεχνολογική καινοτομία χωρίς επαρκή θεσμική προσαρμογή.

Η SWOT ανάλυση λειτουργεί ως θεμέλιο στη διαμόρφωση των στρατηγικών αξόνων του Π.Δ.Μ. για την επόμενη τετραετία, ώστε να ενισχυθούν τα πλεονεκτήματα, να αμβλυνθούν οι αδυναμίες και να αξιοποιηθούν οι αναδυόμενες ευκαιρίες στο ευρωπαϊκό και παγκόσμιο ακαδημαϊκό οικοσύστημα.

5. Όραμα – Αποστολή – Αξίες

Το Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας διαμορφώνει την στρατηγική του βάση ενός σύγχρονου, εξωστρεφούς και ανθρωποκεντρικού προσανατολισμού, ο οποίος αποτυπώνεται στο όραμα, την αποστολή και το αξιακό του πλαίσιο για την περίοδο 2023–2027.

Όραμα

Το Π.Δ.Μ. επιδιώκει να καταστεί ένα διεθνώς αναγνωρίσιμο πανεπιστήμιο, που διακρίνεται για την αριστεία στην εκπαίδευση, την έρευνα και την κοινωνική προσφορά. Φιλοδοξεί να λειτουργεί ως κόμβος καινοτομίας και βιώσιμης ανάπτυξης στη Νοτιοανατολική Ευρώπη, συμβάλλοντας καθοριστικά στην ανασυγκρότηση της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας και στην ενδυνάμωση της επιστημονικής και πολιτιστικής της ταυτότητας.

Το όραμα του Ιδρύματος στηρίζεται στην αντίληψη ότι το πανεπιστήμιο δεν αποτελεί απλώς έναν χώρο μετάδοσης γνώσης, αλλά φορέα κοινωνικής αλλαγής και στρατηγικό εταίρο για την περιφερειακή και εθνική πρόοδο.

Αποστολή

Η αποστολή του Π.Δ.Μ. διαρθρώνεται σε τρεις βασικούς άξονες:

- Παροχή υψηλού επιπέδου σπουδών** και καλλιέργεια της επιστημονικής γνώσης με στόχο την ακαδημαϊκή αριστεία και την επαγγελματική αποκατάσταση των αποφοίτων.
- Παραγωγή και διάχυση καινοτόμου ερευνητικού έργου**, με κοινωνική και περιβαλλοντική απήχηση, ενισχύοντας τη σύνδεση με την τοπική κοινωνία και την παγκόσμια επιστημονική κοινότητα.
- Καλλιέργεια κουλτούρας δημοκρατίας, ισότητας και κοινωνικής ευθύνης**, συμβάλλοντας στη διαμόρφωση ενεργών και κριτικά σκεπτόμενων πολιτών.

Άξιες

Οι θεμελιώδεις άξιες που διέπουν τη στρατηγική και την καθημερινή λειτουργία του Πανεπιστημίου είναι:

- Ακαδημαϊκή ελευθερία και αριστεία
- Κοινωνική συνοχή και συμπερίληψη
- Βιωσιμότητα και περιβαλλοντική ευαισθησία
- Διαφάνεια και λογοδοσία
- Καινοτομία και δημιουργικότητα
- Συνεργασία και διασύνδεση με την κοινωνία και την οικονομία

Η ενσάρκωση των παραπάνω αξιών ενισχύεται μέσα από στοχευμένες πολιτικές για την ισότητα των φύλων, τη στήριξη ευάλωτων φοιτητικών ομάδων, την περιβαλλοντική υπευθυνότητα των πανεπιστημιουπόλεων και την ανοιχτή επιστήμη.

Η αποτύπωση ενός ορατού, εφαρμόσιμου και συμμετοχικού στρατηγικού σχεδίου διασφαλίζει ότι το Π.Δ.Μ. δεν παραμένει ένας αδρανής θεσμός, αλλά ένας ζωντανός οργανισμός που αφουγκράζεται την κοινωνία και μετασχηματίζεται με βάση τις ανάγκες της εποχής.

6. Στρατηγικοί Άξονες και Σχέδια Δράσης

Η στρατηγική του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας για την περίοδο 2023–2027 υλοποιείται μέσα από επτά βασικούς θεματικούς άξονες (Άξονες Προσανατολισμού), οι οποίοι εστιάζουν στην ενίσχυση της ποιότητας, την καινοτομία, τη βιωσιμότητα και τη διασύνδεση με την κοινωνία και την οικονομία. Κάθε άξονας συνοδεύεται από συγκεκριμένα σχέδια δράσης, χρονοδιαγράμματα και ποσοτικούς δείκτες αξιολόγησης.

Άξονας 1: Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση

- Επικαιροποίηση προγραμμάτων σπουδών με βάση τις διεθνείς εξελίξεις και τις ανάγκες της αγοράς εργασίας.
- Ενίσχυση της διδασκαλίας μέσω μικτών μορφών μάθησης (blended learning), χρήσης νέων τεχνολογιών και ψηφιακών εργαλείων.

- Ανάπτυξη ξενόγλωσσων προπτυχιακών και μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών.
- Καθιέρωση συστημάτων εσωτερικής και εξωτερικής αξιολόγησης για όλα τα Π.Σ.
- Ενδυνάμωση του ρόλου του ΚΕΔΙΒΙΜ ως κεντρικού φορέα, επαγγελματικής εκπαίδευσης, κατάρτισης και επανακατάρτισης ανθρώπινου δυναμικού.
- Προώθηση της Αριστείας στην εκπαιδευτική διαδικασία.

Άξονας 2: Ερευνητική Πολιτική

- Ενίσχυση της συμμετοχής σε ερευνητικά προγράμματα Horizon Europe, Erasmus+, Interreg κ.ά.
- Δημιουργία Δομής Υποστήριξης Ερευνητικών Προτάσεων και Προώθησης Διεπιστημονικών Συνεργασιών.
- Ισχυροποίηση και αναβάθμιση των υφιστάμενων ερευνητικών εργαστηρίων, με παράλληλη ίδρυση νέων, σε επιστημονικά πεδία αιχμής.
- Αναβάθμιση του ρόλου του ΠΑΚΕΚ και θεσμοθέτηση spin-offs με βάση την πανεπιστημιακή τεχνογνωσία.
- Επιδίωξη της Αριστείας στην Έρευνα και στην Καινοτομία.

Άξονας 3: Σύνδεση με την κοινωνία και την οικονομία και ενίσχυση της καινοτομίας

- Διασύνδεση με τον περιφερειακό παραγωγικό ιστό, τις επιχειρήσεις και τους οργανισμούς (κοινωνικοί εταίροι) και συμμετοχή στην αλλαγή της περιφερειακής παραγωγικής οργάνωσης - μεταλιγνιτική εποχή στη Δυτική Μακεδονία.
- Ανάδειξη του Π.Δ.Μ. σε κέντρο (hub) πράσινης καινοτομίας και επιχειρηματικότητας.
- Ενίσχυση της κοινωνικής και πολιτισμικής δράσης του Π.Δ.Μ.
- Ενίσχυση της Περιβαλλοντικής Δράσης του Π.Δ.Μ.
- Συνεργασίες με φορείς της Περιφέρειας για πρακτική άσκηση, mentoring και κοινές δράσεις.
- Διοργάνωση θεσμών κοινωνικής προσφοράς και πολιτισμού.
- Ενίσχυση της κινητικότητας φοιτητών και προσωπικού μέσω Erasmus+ και διμερών συμφωνιών.
- Δημιουργία Γραφείου Διεθνών Σχέσεων και Πλατφόρμας Alumni.

Άξονας 4: Εξωστρέφεια και Διεθνοποίηση

- Προσέλκυση διεθνών φοιτητών, ερευνητών και ακαδημαϊκών.
- Προώθηση -Στήριξη Διεθνών Συνεργασιών & Προγραμμάτων.
- Υποστήριξη της κινητικότητας.
- Προώθηση των ελληνικών και ξενόγλωσσων προπτυχιακών και μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών σε αγορές-στόχους της Ελλάδας και του εξωτερικού.
- Ενθάρρυνση της διεθνούς διάστασης της επιστημονικής έρευνας.
- Ενίσχυση της Διεθνούς Προβολής.

Άξονας 5: Πανεπιστημιακό Περιβάλλον

- Οργάνωση & βελτίωση της φοιτητικής μέριμνας.
- Ενίσχυση της απασχολησιμότητας των φοιτητών.
- Ενδυνάμωση υποστηρικτικών υπηρεσιών προς τους φοιτητές.
- Αποτελεσματική διαχείριση πόρων και ανάπτυξη νέων πηγών εσόδων.
- Βελτιστοποίηση εσωτερικής οργάνωσης και δημιουργία προτύπου ποιότητας των διοικητικών υπηρεσιών του Ιδρύματος. Διαχείριση ανθρώπινων πόρων και αριστεία διοικητικών υπηρεσιών.
- Ανάπτυξη των υποδομών του Ιδρύματος και σύστημα συνεχούς συντήρησης υφιστάμενων υποδομών.
- Σχεδιασμός πολιτικής προστασίας.
- Πράσινη διαχείριση πόρων (νερό, χαρτί, ενέργεια, απορρίμματα).
- Εδραίωση υπηρεσιών ολιστικής μέριμνας .
- Οργάνωση εθελοντικών δράσεων, περιβαλλοντικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων και ενεργών δικτύων φοιτητών.

Άξονας 6: Διασφάλιση Ποιότητας

- Οργάνωση και ενίσχυση της λειτουργίας της ΜΟΔΙΠ.
- Συνεχής αναβάθμιση του Εσωτερικού Συστήματος Διασφάλισης Ποιότητας (ΕΣΔΠ).
- Σχεδιασμός και εφαρμογή του Συστήματος Διασφάλισης Ποιότητας των Προγραμμάτων Σπουδών.
- Πιστοποίηση Προγραμμάτων Σπουδών.
- Εσωτερικός Έλεγχος.

Άξονας 7: Συμπερίληψη

- Διάχυση της δέσμευσης του ΠΔΜ και εκπαίδευση της κοινότητας σε θέματα της Συμπερίληψης.
- Αναθεώρηση των προγραμμάτων σπουδών του ΠΔΜ με ενσωμάτωση μαθημάτων που σχετίζονται με τη διαφορετικότητα και την ένταξη.
- Φυσική και Ψηφιακή προσβασιμότητα σε όλους.

Για κάθε έναν από τους παραπάνω άξονες, το Πανεπιστήμιο έχει διαμορφώσει **ειδικά επιχειρησιακά σχέδια** με κατανομή αρμοδιοτήτων, καθορισμό πόρων και εσωτερικό μηχανισμό παρακολούθησης. Το σύνολο αυτών συνθέτει ένα συνεκτικό, στοχοθετημένο και παρακολουθήσιμο πλαίσιο υλοποίησης της στρατηγικής.

Η δυναμική εφαρμογή των δράσεων αυτών θα ενισχύσει την αποτελεσματικότητα, τη διαφάνεια και τη λογοδοσία του Ιδρύματος προς όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη.

7. Δείκτες Απόδοσης και Μηχανισμοί Παρακολούθησης

Η αποτελεσματική υλοποίηση του Στρατηγικού Σχεδίου του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας βασίζεται σε ένα ολοκληρωμένο σύστημα παρακολούθησης και αξιολόγησης της απόδοσης, το οποίο ενσωματώνει ποσοτικούς και ποιοτικούς δείκτες, τεκμηριωμένους μηχανισμούς εσωτερικού ελέγχου και τακτικές διαδικασίες ανατροφοδότησης.

Δείκτες Απόδοσης

Το Π.Δ.Μ. υιοθετεί τους θεσμοθετημένους δείκτες απόδοσης της Εθνικής Αρχής Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΘΑΑΕ), οι οποίοι καλύπτουν:

- **Ακαδημαϊκή απόδοση:** ποσοστά αποφοίτησης, μέση διάρκεια σπουδών, αριθμός μεταπτυχιακών/διδακτορικών φοιτητών.
- **Ερευνητική δραστηριότητα:** αριθμός δημοσιεύσεων, ετεροαναφορών, χρηματοδοτούμενων έργων, κατοχύρωση ευρεσιτεχνιών.
- **Διεθνοποίηση:** αριθμός συνεργασιών, κινητικότητα μέσω Erasmus, ξενόγλωσσα προγράμματα.
- **Απασχολησιμότητα αποφοίτων:** στοιχεία Γραφείου Διασύνδεσης, συμμετοχή σε επιχειρησιακά προγράμματα.
- **Οικονομικά και διοικητικά μεγέθη:** απορρόφηση χρηματοδοτήσεων, δείκτες διαχειριστικής επάρκειας, χρόνοι διεκπεραίωσης διαδικασιών.

Παράλληλα, έχουν διαμορφωθεί **εσωτερικοί δείκτες**, προσαρμοσμένοι στις ιδιαιτερότητες του Ιδρύματος. Αυτοί περιλαμβάνουν:

- Δείκτες συμμετοχής σε εθελοντικές και κοινωνικές δράσεις.
- Αξιολόγηση φοιτητικής εμπειρίας και ικανοποίησης.
- Δείκτες φιλικότητας προς το περιβάλλον και βιώσιμης διαχείρισης.

Μηχανισμοί Παρακολούθησης

Η παρακολούθηση της στρατηγικής πραγματοποιείται με βάση τους εξής μηχανισμούς:

- **Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας (ΜΟΔΙΠ):** Κεντρικός ρόλος στον σχεδιασμό, την εποπτεία και την αξιολόγηση της ποιότητας. Διατηρεί διασύνδεση με τις ΟμΕΑ κάθε Τμήματος.
- **Ψηφιακές Πλατφόρμες και dashboards:** Παρακολούθηση με τη χρήση στατιστικών εργαλείων, ηλεκτρονικών αναφορών και αυτοματοποιημένων δεικτών απόδοσης.
- **Ετήσια και περιοδική ανασκόπηση στρατηγικής:** Διοργανώνονται ετήσιες αξιολογήσεις με τη συμμετοχή όλων των δομών, προκειμένου να εντοπίζονται αποκλίσεις και να επανακαθορίζονται στόχοι.
- **Εμπλοκή ενδιαφερόμενων μερών:** Οι φοιτητές, οι εργαζόμενοι, η περιφέρεια και οι κοινωνικοί φορείς συμμετέχουν σε διαδικασίες αξιολόγησης, με στόχο τη διαμόρφωση ενός ανοιχτού και συμμετοχικού μοντέλου διοίκησης.

Η ύπαρξη μετρήσιμων στόχων και συστηματικής παρακολούθησης εξασφαλίζει ότι το Στρατηγικό Σχέδιο του Π.Δ.Μ. δεν αποτελεί απλή καταγραφή προθέσεων, αλλά δυναμικό εργαλείο μετασχηματισμού, εξέλιξης και λογοδοσίας.

8. Συμπεράσματα και Προοπτικές

Το Στρατηγικό και Επιχειρησιακό Σχέδιο Ανάπτυξης 2023–2027 του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας αποτυπώνει με σαφήνεια το όραμα ενός δημόσιου, δυναμικού και εξωστρεφούς ακαδημαϊκού ιδρύματος που ανταποκρίνεται με επάρκεια στις σύγχρονες προκλήσεις της Ανώτατης Εκπαίδευσης, της Έρευνας και της Κοινωνίας της Γνώσης.

Το Π.Δ.Μ. έχει ήδη διανύσει μια εντυπωσιακή πορεία ανάπτυξης, μετασχηματισμού και εδραίωσης σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο. Με όπλα τη γεωγραφική του διασπορά, την ακαδημαϊκή του ποικιλομορφία, την επιστημονική του εξειδίκευση και την έμπρακτη κοινωνική του παρουσία, το Ίδρυμα χτίζει ισχυρές βάσεις για το μέλλον.

Το στρατηγικό πλαίσιο που υιοθετεί για την τετραετία 2023–2027 ενσωματώνει τις βασικές κατευθύνσεις της Εθνικής Στρατηγικής για την Ανώτατη Εκπαίδευση, τις ευρωπαϊκές στρατηγικές (Green Deal, Digital Europe, European Research Area), άλλα και τις ιδιαιτερότητες της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην ενεργή συμμετοχή του Π.Δ.Μ. στη μεταλγυντική μετάβαση της περιοχής, στη βιώσιμη ανάπτυξη και στην ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής.

Οι κύριοι τομείς προτεραιότητας για τα επόμενα έτη περιλαμβάνουν:

- Την αναβάθμιση της εκπαιδευτικής και φοιτητικής εμπειρίας.
- Την ενίσχυση της ερευνητικής παραγωγής και της καινοτομίας.
- Τη διεύρυνση των διεθνών συνεργασιών και την προσέλκυση αλλοδαπών φοιτητών και ερευνητών.
- Την εμβάθυνση της διασύνδεσης με την αγορά εργασίας και την κοινωνία των πολιτών.
- Την πράσινη και ψηφιακή μετάβαση των πανεπιστημιακών λειτουργιών.

Το Π.Δ.Μ. διατηρεί ανοιχτή την προοπτική αναθεώρησης και ευελιξίας του στρατηγικού σχεδίου, με στόχο τη συνεχή προσαρμογή στις εσωτερικές και εξωτερικές μεταβολές. Η στρατηγική αυτή δεν αποτελεί απλά ένα σχέδιο δράσης, αλλά μια **πολιτισμική δέσμευση** του Ιδρύματος προς την ακαδημαϊκή κοινότητα, τους φοιτητές, την κοινωνία και το μέλλον.

Η υλοποίηση του Στρατηγικού Σχεδίου 2023–2027 θα σηματοδοτήσει τη μετάβαση του Π.Δ.Μ. σε μια νέα εποχή ανάπτυξης, όπου η **ποιότητα, η συμπερίληψη, η καινοτομία και η εξωστρέφεια** θα αποτελούν σταθερές αρχές ενός πανεπιστημίου με σύγχρονη ταυτότητα και παγκόσμια προοπτική.